

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความเป็นมาของดนตรีแจ๊สในสังคมไทย เพื่อให้เข้าใจถึง สถานภาพและการดำรงอยู่ของดนตรีแจ๊สในสังคมไทย โดยรวบรวมปัจจัยด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพวงจรธุรกิจ และระบบการศึกษา มาใช้ในการวางแผนแม่บทสำหรับเป็นยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมดนตรีแจ๊สในประเทศไทย ให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ลักษณะการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการวิเคราะห์เนื้อหาจาก เอกสาร และจากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนแจ๊สของสังคมไทย ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ดนตรีแจ๊ส เป็นวัฒนธรรมดนตรีสากลที่แพร่หลายเข้าสู่สังคมไทยตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของพัฒนาการ ดนตรีแจ๊สในสหรัฐอเมริกา โดยบรรดาเจ้านายและชนชั้นสูงของสังคมไทยที่มีโอกาสไปศึกษาต่างประเทศ แต่ เหนืออื่นใด ดนตรีแจ๊ส เป็นแขนงดนตรีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงโปรดปราน โดยทรง แสดงพระอัจฉริยภาพทางด้านดนตรี ผ่านการทรงเครื่องดนตรีและทรงพระราชนิพนธ์บทเพลงไว้ถึง 48 เพลง ด้วยกัน สำหรับสังคมไทย ดนตรีแจ๊สกับสถาบันพระมหากษัตริย์จึงมีความใกล้ชิดกันอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น การเรียนรู้ดนตรีแจ๊สผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในอีกด้านหนึ่งจึงเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงออกถึง ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. นับตั้งแต่มีการเรียนการสอนวิชาเอกดนตรีแจ๊สในระดับปริญญาตรี โดย 3 สถาบันอุดมศึกษา อันประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยรังสิต รวมถึงการปรับตัวของ สถาบันการศึกษาอื่นๆ ในช่วงเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา สังคมไทยได้ผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีแจ๊สที่มี ความสามารถเป็นจำนวนมาก แต่วงจรทางธุรกิจและลักษณะทางวัฒนธรรมของสังคมไทย ยังไม่เปิดกว้างในการ ยอมรับ และในการพุ่มพักให้ดนตรีแจ๊สขยายตัวได้อย่างที่พึงจะเป็น ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคขัดขวางการ เจริญเติบโตของดนตรีแจ๊สในสังคมไทย จึงมีความจำเป็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างพื้นที่แจ๊สใน ทุกๆ ระดับให้ปรากฏเป็นรูปธรรม

3. แผนยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมดนตรีแจ๊สในประเทศไทย ประกอบด้วยกิจกรรมและแนวทางดังต่อไปนี้
คือ 1) จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เยาวชนไทย ด้วยการเรียนรู้แจ๊ส ผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ 2) จัดให้มีเทศกาลดนตรีระดับนานาชาติประจำปี เพื่อให้เป็นเวทีของการปะทะสังสรรค์อย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักดนตรีแจ๊สไทย และนักดนตรีระดับโลก 3) จัดให้มีกิจกรรมแจ๊ส ในพื้นที่ลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างความถี่อย่างเหมาะสม 4) จัดให้มีหอแสดงดนตรีแจ๊ส พร้อมนิทรรศการถาวรอันเกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊สและบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ 5) จัดให้มีคณะกรรมการดนตรีแจ๊สแห่งชาติ เพื่อเป็นที่รวมของปราชญ์ และผู้มีความรู้ความเข้าใจจริงในดนตรีแจ๊ส ในการกำหนดนโยบายส่งเสริมดนตรีแจ๊สในมิติต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม